

*Program wychowawczy*  
*Szkoły Przysposabiającej do Pracy nr 7*  
*w Zespole Szkół nr 6 w Krakowie.*

### ***Cel nadrzędny***

Nadrzędnym celem wychowania ucznia z niepełnosprawnością intelektualną jest rozwijanie jego autonomii poprzez personalizację i socjalizację

W ramach posiadanych przez niego realnych możliwości. Wyposażenie go w takie umiejętności, które pomogą mu zdobyć maksymalną niezależność życiową i na równi z innymi uczestniczyć w różnych formach życia społecznego zachowując prawo do odmienności.

### ***Cele strategiczne***

- I. Wspólnie tworzymy środowisko klasowe i ogólnoszkolne.
- II. Rozwijamy umiejętności skutecznego porozumiewania się różnymi sposobami.
- III. Rozróżniamy swoje mocne i słabe strony oraz dokonujemy właściwych wyborów.
- IV. Aktywnie działamy w środowisku rodzinnym i w społeczeństwie.
- V. Identyfikujemy się ze swoim krajem, poznajemy tradycje narodowe i kulturę regionu.
- VI. Dostrzegamy problemy okresu dojrzewania oraz zachowania o charakterze seksualnym.
- VII. Rozwijamy swoje uzdolnienia, predyspozycje w codziennej pracy, przestrzegamy podstawowych zasad BHP.
- VIII. Rozróżniamy ekonomiczno- społeczne znaczenie pracy oraz doceniamy znaczenie ekologii dla środowiska.
- IX. Poznajemy pochodzenie, właściwości materiałów; funkcje narzędzi i urządzeń- używamy ich zgodnie z zasadami BHP.

Program Pracy Wychowawczej Szkoły Przysposabiającej do Pracy nr 7 w Zespole Szkół nr 6 w Krakowie stanowi integralną całość z następującymi dokumentami:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- Ustawa o systemie oświaty (zwłaszcza jej preambuła)
- Ustawa- Karta Nauczyciela (szczególnie art. 6)
- Konwencja Praw Dziecka
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym i umiarkowanym w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i szkołach przysposabiających do pracy (2009)
- Statut Szkoły

# MISJA SZKOŁY

**Jesteśmy społecznością** nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców stawiających sobie wysokie wymagania.

Na ich miarę przyczyniamy się do realizacji celów oraz zadań szkoły.

**Jesteśmy szkołą:**

- Promująca chrześcijański system wartości,
- Wrażliwą na potrzeby młodzieży i osób dorosłych, pomagającą im w ich rozwoju,
- Umożliwiającą korelację pomiędzy uczniami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły, a ich rodzicami,
- Prowadzącą szeroki zakres działań edukacyjno- terapeutycznych, dzięki którym nasi uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności pozwalające pokonać słabość,
- Zapewniającą akceptację, bezpieczeństwo, dbającą o godność ucznia niepełnosprawnego intelektualnie,
- Przygotowującą do życia we współczesnym świecie i bycia potrzebnym członkiem społeczeństwa.

# WIZJA SZKOŁY

## *Motto:*

*„ ... Mów człowiekowi, że jest dobry, że może, że potrafi...”*

1. Szkoła będzie wspólnotą na zasadzie partnerstwa, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowania uczniów i pracowników w kształtowaniu jej wizerunku.
2. Szkoła będzie pomagać uczniom w osiągnięciu pełni ich rozwoju dzięki:
  - stworzeniu miłej, bezpiecznej atmosfery dla wszechstronnego rozwoju każdego wychowanka,
  - rozpoznawaniu, zachęcaniu i rozwijaniu indywidualnych oraz twórczych uzdolnień i umiejętności na miarę możliwości intelektualnych,
  - działaniom edukacyjno- terapeutycznym, które umożliwiają zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych w życiu oraz pokonanie swoich słabości,
  - rozwijaniu poczucia własnej wartości i czerpania radości z osiągniętych wyników.
3. Szkoła będzie wspierać dom w procesie wychowawczym oferując współpracę psychologa, logopedy i wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.
4. Szkoła będzie przygotowywać do życia we współczesnym świecie, do bycia potrzebnym członkiem społeczności poprzez:

- integrację młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie z osobami pełnosprawnymi,
  - uczenie respektowania potrzeb innych i tolerancji,
  - poznanie zasad życia społecznego,
  - zachęcenie do zespołowego działania i wytrwałego dążenie do osiągnięcia celu
  - zapoznanie z kulturą i historia regionu i kraju,
  - wdrażanie do samodzielnej, aktywnej, twórczej pracy na miarę możliwości,
  - dostrzeganie wartości i znaczenia pracy w życiu człowieka i społeczeństwa,
5. Grono pedagogiczne będzie poszukiwać nowych rozwiązań organizacyjnych i wychowawczo- opiekuńczych mających na celu dobro i wszechstronny rozwój ucznia.

## **Cele wychowawcze:**

- zapewnienie warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów w każdym aspekcie procesu wychowawczego,
- stwarzanie dziecku do poznania samego siebie i swych mocnych stron,
- nabywanie przez ucznia umiejętności skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach oraz prezentowanie się na miarę swych możliwości własnego punktu widzenia,
- wdrażanie ucznia do efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie,
- budowanie więzi międzyludzkich w przyjaznym i bezpiecznym środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
- przekazywanie uczniom tradycji rodzinnych, szkolnych, religijnych i narodowych,
- wychowanie w poszanowaniu własnej i cudzej pracy,
- przygotowanie wychowanka w miarę jego możliwości do samodzielnego życia,
- dbanie o środowisko, promowanie zdrowego stylu życia oraz zapobieganie zagrożeniom cywilizacyjnym,
- kształtowanie własnej motywacji do pracy,
- rozwijanie świadomości znaczenia pracy jako źródła utrzymania, samorealizacji i zadowolenia.

## **Główne zadania nauczyciela wychowawcy:**

### **Nauczyciel wychowawca:**

- diagnozuje potrzeby i trudności uczniów oraz procesy interpersonalne w klasie,

- integruje zespół klasowy i dba o utrzymanie w nim dobrej atmosfery,
- udziela uczniom wsparcia w sytuacjach kryzysowych, oraz kieruje się dobrem uczniów, troszczy się o ich wszechstronny rozwój, szanuje ich godność osobistą,
- prowadzi systematyczną obserwację zachowań uczniów, współdziała z innymi nauczycielami i koordynuje ich oddziaływania wychowawcze,
- organizuje sytuacje wychowawcze w klasie stwarzające możliwości integrowania zespołu, kształtowania kultury osobistej uczniów, wdrażania do współdziałania, poszerzania zainteresowania,
- diagnozuje sytuację rodzinną uczniów, współpracuje z rodzicami i wspiera ich w oddziaływaniach wychowawczych.

# ***I. WSPÓLNIE TWORZYMY ŚRODOWISKO KLASOWE I OGÓLNOSZKOLNE.***

| Lp. | CELE OPERACYJNE                                                           | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                          | CZAS REALIZACJI      | ODPOWIEDZIALN Y                                      | EWALUACJA                                                        |
|-----|---------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Kształtowanie własnej osobowości, pogłębianie tożsamość.                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Określamy swoje cechy charakteru.</li> <li>• Uczymy się dobierać właściwych przyjaciół.</li> <li>• Pogłębianie swoje możliwości i zainteresowania.</li> </ul>                                                    | Cały rok             | Wychowawca klasy, świetlicy, nauczyciele, psycholog. | Obserwacja zespołu klasowego, wnioski psychologa.                |
| 2.  | Kształtowanie poczucia własnej wartości oraz wartości drugiego człowieka. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozpoznajemy potrzeby i emocje innych, wyrażamy swoje potrzeby, emocje i oczekiwania.</li> <li>• Dostrzegamy, akceptujemy i szanujemy podobieństwa oraz różnice między ludźmi.</li> </ul>                        | Cały rok             | Wychowawca klasy, nauczyciele, psycholog.            | Obserwacja zachowań poszczególnych uczniów ( zeszyt obserwacji). |
| 3.  | Współtworzenie zespołu klasowego.                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Realizujemy swoje obowiązki wynikające z przynależności do zespołu klasowego.</li> <li>• Organizujemy tradycyjne imprezy klasowe.</li> <li>• Pomagamy nowym uczniom włączyć się do zespołu klasowego.</li> </ul> | Cały rok             | Wychowawcy klasy.                                    | Obserwacja zachowań uczniów.                                     |
| 4.  | Aktywne uczestniczenie w tworzeniu tradycji szkolnych.                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktywnie włączamy się i współtworzymy imprezy ogólnoszkolne.</li> </ul>                                                                                                                                          | Wg kalendarza imprez | Kadra pedagogiczna i organizatorzy imprez.           | Analiza scenariuszy imprez , analiza zdjęć.                      |

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:***

Uczeń:

- Próbuje nazwać swoje podstawowe cechy charakteru.
- Ma poczucie własnej odrębności i wartości.
- Akceptuje i szanuje odrębność drugiego człowieka.
- Potrafi dobrać sobie kolegów i przyjaciół.
- Ma poczucie przynależności do zespołu klasowego.
- Ma potrzebę zaistnienia i realizuje ją poprzez prezentowanie swoich dokonań wśród społeczności ogólnoszkolnej.

## II. *ROZWIJAMY UMIEJĘTNOŚCI SKUTECZNEGO POROZUMIEWANIA SIĘ RÓŻNYMI SPOSOBAMI.*

| Lp | CELE OPERACYJNE                                                                    | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                           | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALN Y                                | EWALUACJA                                                             |
|----|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 1. | Komunikowanie własnych i rozumienie cudzych uczuć i potrzeb.                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Określamy swoje negatywne i pozytywne emocje oraz prawidłowo odczytujemy emocje innych.</li> <li>Wyrażamy potrzeby, uczucia i oczekiwania.</li> <li>Wypracowujemy w zespołach klasowych bezpieczne sposoby wyrażania emocji negatywnych.</li> </ul> | Cały rok        | Wychowawcy klasy, psycholog, inni nauczyciele. | Analiza zachowań uczniów                                              |
| 2. | Doskonalenie umiejętności komunikowania się.                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kształtujemy umiejętności aktywnego słuchania.</li> <li>Ćwiczymy koncentrację uwagi.</li> <li>Doskonalimy umiejętności porozumiewania się i prowadzenia dialogu.</li> </ul>                                                                         | Cały rok        | Wychowawcy klasy, logopeda, inni nauczyciele.  | Analiza spostrzeżeń logopedy, WDN-wnioski do dalszej pracy z uczniem. |
| 3. | Doskonalenie umiejętności `porozumiewania się alternatywnymi metodami komunikacji. | <ul style="list-style-type: none"> <li>Kształtujemy umiejętności nadawania i odczytywania komunikatów werbalnych i pozawerbalnych.</li> </ul>                                                                                                                                              | Cały rok        | Wychowawcy klasy, logopeda, inni nauczyciele.  | Analiza spostrzeżeń logopedy.                                         |
| 4. | Wykorzystanie osiągnięć techniki.                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Korzystamy z telefonu, magnetofonu, radia, TV, komputera w porozumiewaniu się i w kontaktach interpersonalnych.</li> </ul>                                                                                                                          | Cały rok        | Wychowawcy klasy, logopeda, inni nauczyciele.  | Zapisy w dzienniku lekcyjnym, IPET-y.                                 |

## ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH***

Uczeń:

- Próbuje aktywnie słuchać i koncentrować się na aktualnym przekazie.
- Stara się rozróżnić i odczytywać uczucia, rozpoznawać potrzeby i sygnalizować oczekiwania.
- Otwarcie wyraża swoje sądy , prośby i oczekiwania.
- Porozumiewa się z rówieśnikami i dorosłymi w dostępny sobie sposób.
- Potrafi na miarę swoich możliwości korzystać ze źródeł tradycyjnych technik multimedialnych.

### **III. ROZRÓŻNIAMY SVOJE MOCNE I SŁABE STRONY ORAZ DOKONUJEMY WŁAŚCIWYCH WYBORÓW.**

| Lp | CELE OPERACYJNE                               | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                    | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALN Y                                                              | EWALUACJA                                                                                   |
|----|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Pogłębianie wiedzy na temat własnej osoby.    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Próbujemy ocenić swoje zachowanie w różnych sytuacjach – wiemy co nas złości, a co nam sprawia radość.</li> <li>• Potrafirmy radzić sobie w trudnych sytuacjach.</li> <li>• Radzimy sobie z emocjami pozytywnymi i negatywnymi.</li> </ul> | Cały rok        | Wychowawca klasy, świetlicy, psycholog.                                      | Opinia psychologa o uczniu, wnioski wychowawców klasy i świetlicy, oraz innych nauczycieli. |
| 2. | Wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostrzegamy własne osiągnięcia i prezentujemy je publicznie na terenie szkoły i poza nią.</li> <li>• Przestrzegamy zasad i norm dobrego wychowania w różnych sytuacjach społecznych.</li> </ul>                                            | Cały rok        | Wychowawca klasy, świetlicy, psycholog, nauczycieli i inni pracownicy szkoły | Opinia psychologa o uczniu, wnioski wychowawców klasy i świetlicy, oraz innych nauczycieli. |
| 3. | Nawiązywanie relacji z innymi.                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozumiemy istotę koleżeństwa.</li> <li>• Uczymy się być asertywnymi.</li> <li>• Potrafirmy rozpoznawać niebezpieczne sytuacje.</li> <li>• Umiemy unikać zagrożeń cywilizacyjnych.</li> </ul>                                               | Cały rok        | Wychowawca klasy, świetlicy, inni nauczyciele.                               | Opinia psychologa o uczniu, wnioski wychowawców klasy i świetlicy, oraz innych nauczycieli. |

## ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH***

Uczeń:

- Ocenia swoje zachowanie i wypowiada się na ten temat.
- Stara się zrozumieć potrzeby swoje i innych ludzi.
- Osiąga zadowolenie z powierzonych zadań.
- Aktywnie bierze udział i angażuje się w życie szkoły.
- Świadomie przestrzega zasad dobrego wychowania i używa zwrotów grzecznościowych.
- Umie być koleżeński, a jednocześnie stara się być asertywny.
- Rozpoznaje niebezpieczne sytuacje i na miarę możliwości unika zagrożeń cywilizacyjnych.

#### ***IV. AKTYWNIE DZIAŁAMY W ŚRODOWISKU RODZINNYM I W SPOŁECZEŃSTWIE.***

| Lp. | CELE OPERACYJNE                                                   | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNY                                           | EWALUACJA                                                      |
|-----|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 1.  | Zachowanie pozytywnych relacji z najbliższymi.                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Utrzymujemy pozytywne relacje z najbliższymi.</li> <li>• Podtrzymujemy więzi rodzinne oraz kultywujemy tradycje i zwyczaje towarzyszące uroczystościom okolicznościowym.</li> <li>• Rozwijamy postawę szacunku i zrozumienia w stosunku do starszych i słabszych członków rodziny.</li> </ul> | Cały rok        | Wychowawca klasy, nauczyciele, rodzice lub opiekunowie . | Obserwacja, wnioski płynące z rozmów z rodzicami (opiekunami). |
| 2.  | Wdrażanie do aktywnego pełnienia ról w rodzinie i społeczeństwie. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykorzystujemy zdobyte w szkole umiejętności w codziennym życiu rodzinnym.</li> <li>• Dążymy do aktywnego i w miarę samodzielnego pełnienia ról społecznych.</li> <li>• Przygotowujemy się do udziału w warsztatach terapii zajęciowej, świetlicach terapeutycznych itp.</li> </ul>           | Cały rok        | Wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice (opiekunowie)      | Obserwacja, wnioski płynące z rozmów z rodzicami (opiekunami). |

## ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH***

Uczeń:

- Zna swoje prawa i obowiązki w rodzinie.
- Kultywuje tradycje rodzinne.
- Okazuje szacunek osobom starszym i słabszym.
- Potrafi wykorzystać zdobyta wiedzę i umiejętności w praktyce.
- Osiąga satysfakcję i zadowolenie z wykonanej pracy.
- Potrafi na miarę swoich możliwości pełnić określone role społeczne.

***V. IDENTYFIKUJEMY SIĘ ZE SWOIM KRAJEM, POZNAJEMY TRADYCJE NARODOWE I KULTURĘ REGIONU.***

| Lp | CELE OPERACYJNE                                                 | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                    | CZAS REALIZACJI      | ODPOWIEDZIALNY                                | EWALUACJA                                                             |
|----|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 1. | Pogłębianie tożsamości narodowej.                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Godnie zachowujemy się podczas wykonywania hymnu państwowego, wciągania flagi na maszt itp.</li> <li>• Znamy symbole narodowe, rozpoznajemy je.</li> <li>• Pogłębiaamy wiedzę związaną z tradycjami, legendami naszego regionu.</li> </ul> | Cały rok             | Wychowawca klasy, świetlicy, inni nauczyciele | Obserwacja uczniów, zeszyty uczniów, zdjęcia, filmy, kronika szkolna. |
| 2. | Aktywne uczestniczenie w życiu kulturalnym i sportowym Krakowa. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uczestniczymy w wybranych imprezach plenerowych, zawodach sportowych, spektaklach teatralnych, wystawach itp.</li> <li>• Rozpoznajemy historyczne miejsca naszego miasta i dzielnicy.</li> </ul>                                           | Wg kalendarza imprez | Wychowawca klasy, organizatorzy imprez        | Obserwacja uczniów, zeszyty uczniów, zdjęcia, filmy, kronika szkolna. |

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH***

Uczeń:

- Potrafi odpowiednio zachować się w uroczystych sytuacjach.
- Zna i rozpoznaje symbole narodowe.
- Orientuje się w tradycjach, legendach, obrzędach naszego regionu.
- Uczestniczy na miarę swoich możliwości w życiu kulturalnym miasta.

**VI. DOSTRZEGAMY I ROZUMIEMY PROBLEMY OKRESU DOJRZEWANIA ORAZ ZACHOWANIA O CHARAKTERZE  
SEKSUALNYM**

| Lp | CELE OPERACYJNE                                                  | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNY                                                      | EWALUACJA                                                                                 |
|----|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Próba zrozumienia własnej seksualności.                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dostrzegamy różnice i podobieństwa między płcią (kobieta, mężczyzna).</li> <li>• Identyfikujemy się z własną płcią.</li> <li>• Kształtujemy zachowania prozdrowotne.</li> <li>• Uświadomienie znaczenia badań profilaktycznych i kontrolnych dla poprawy jakości zdrowia i życia.</li> </ul> | Cały rok        | Psycholog, wychowawca klasy, inni nauczyciele, higienistka szkolna. | Obserwacja nauczyciela                                                                    |
| 2. | Diagnozowanie zachowań związanych z rozwojem seksualnym uczniów. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zwrócenie uwagi na nieprawidłowe zachowania seksualne ( rozwój harmonijny i nieharmonijny) niezależnie od stopnia niepełnosprawności intelektualnej.</li> </ul>                                                                                                                              | Cały rok        | Psycholog, wychowawca klasy, inni nauczyciel, higienistka szkolna.  | Zeszyt obserwacji, dyskusja w zespołach problemowych, w ramach WDN.                       |
| 3. | Pedagogizacja rodziców.                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zaakceptowanie inności własnego dziecka i pomoc rodzinie w trudnych sytuacjach związanych z rozwojem seksualnym.</li> </ul>                                                                                                                                                                  | Cały rok        | Psycholog, wychowawca klasy, specjaliści.                           | Informacje w dzienniczkach, indywidualne konsultacje, informacje na tablicy dla rodziców. |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
|  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nakłanianie rodziców do wykonania zaleceń szkoły i kontynuowania ich w domu.</li> <li>• Proponowanie rodzicom fachowej literatury, informowanie o placówkach specjalistycznych</li> </ul> |  |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:***

Uczeń:

- Posiada podstawowe informacje o zmianach fizycznych i emocjonalnych w okresie dojrzewania, wie do kogo powinien się zwrócić w trudnej sytuacji.
- Potrafi właściwie zareagować na zaczepki, nagabywanie nieznanych osób.
- Umie na miarę swoich możliwości dbać o własne zdrowie.
- Znajduje zrozumienie i wsparcie w rodzinie i w szkole w rozwiązywaniu problemów natury seksualnej.
- Rodzice mają świadomość potrzeb emocjonalnych, psychofizycznych oraz seksualnych swoich dorosłych dzieci.

**VII. ROZWIAMY SVOJE UZDOLNIENIA, PREDYSPOZYCJE W CODZIENNEJ PRACY; PRZESTRZEGAMY  
PODSTAWOWYCH ZASAD BHP.**

| Lp | CELE OPERACYJNE                                          | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | CZAS REALIZACJI                                       | ODPOWIEDZIALN Y                                                                  | EWALUACJA                                              |
|----|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| 1. | Poznawanie uzdolnień, predyspozycji do pracy.            | <ul style="list-style-type: none"> <li>Realizujemy się podczas zajęć: <ul style="list-style-type: none"> <li>- wybieramy ulubione zajęcia</li> <li>- określamy które zajęcia sprawiają mi najwięcej radości, a które sprawiają mi trudności.</li> <li>- określamy, których prac nie lubimy.</li> </ul> </li> </ul> | Cały rok                                              | Wychowawca klasy, świetlicy, nauczyciele specjaliści.                            | Obserwacja uczniów, wnioski nauczycieli, specjalistów. |
| 2. | Uczenie się pracy samodzielnej oraz współpracy z innymi. | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wdrażamy się do samodzielnej pracy – umiejętność współpracy z innymi w podgrupach.</li> <li>Doskonalimy umiejętność samodzielnej pracy.</li> <li>Budzimy w sobie współodpowiedzialność za grupę.</li> </ul>                                                                 | Cały rok                                              | Wychowawca klasy i świetlicy.                                                    | Obserwacja uczniów                                     |
| 3. | Czerpanie radości z własnych działań.                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Prezentujemy w szkole i na zewnątrz wytwory naszej pracy.</li> <li>Bierzemy udział w różnego rodzaju konkursach.</li> <li>Organizujemy wystawy prac w szkole i poza szkołą.</li> </ul>                                                                                      | Cały rok, wg kalendarza konkursów, kiermaszy, wystaw. | Wychowawca, nauczyciele specjaliści, organizatorzy konkursów, kiermaszy, wystaw. | Wytwory uczniów, zdjęcia, dyplomy, kronika szkolna.    |

|    |                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |          |                                                |                    |
|----|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------------------------------------------------|--------------------|
|    |                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Organizujemy kiermasze i aukcje naszych prac.</li> <li>• Przygotowujemy prezenty dla najbliższych.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |                                                |                    |
| 4. | Poszukujemy nowych, twórczych rozwiązań.              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zwiedzamy galerie i wystawy.</li> <li>• Wykorzystujemy w pracy różne materiały i produkty.</li> <li>• Tworzymy prace według własnych pomysłów.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Cały rok | Wychowawca klasy, świetlicy, inni nauczyciele. | Obserwacja uczniów |
| 5. | Wdrażamy poczucie obowiązku i systematyczności pracy. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozwijamy twórczą inicjatywę oraz poczucie odpowiedzialności za wykonywane zadania.</li> <li>• Wdrażamy do efektywnego wykorzystania czasu pracy.</li> <li>• Działamy zgodnie z zasadami gospodarności.</li> <li>• Planujemy zgodnie z planem i instruktarzem nauczyciela.</li> <li>• Uczymy się utrzymywać czystość i porządek w miejscach pracy w trakcie i po zajęciach.</li> <li>• Działamy zgodnie z zasadami higieny i bezpieczeństwa pracy.</li> </ul> | Cały rok | Wychowawca klasy, świetlicy, inni nauczyciele. | Obserwacja uczniów |

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:***

Uczeń:

- Potrafi ocenić co lubi robić, a czego nie.
- Współdziała z pozostałymi członkami grupy.
- Stara się pracować w miarę samodzielnie.
- Wykorzystuje materiały w różnorodny sposób.
- Bierze udział w konkursach i wystawach jako twórca i obserwator na terenie szkoły i po za nią.
- Czerpie radość z wykonywanej pracy.
- Działa zgodnie z planem i instruktażem nauczyciela.
- Potrafi utrzymać czystość i porządek w miejscach pracy.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa pracy.

**VIII. ROZRÓŻNIAMY EKONOMICZNO-SPOŁECZNE ZNACZENIE PRACY ORAZ DOCENIAMY ZNACZENIE EKOLOGII DLA ŚRODOWISKA.**

| Lp. | CELE OPERACYJNE                                                             | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNY                      | EWALUACJA           |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------------------------|---------------------|
| 1.  | Dostrzeganie wartości i znaczenia pracy w życiu człowieka i społeczeństwa.  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozumiemy jak ważna jest praca w życiu człowieka.</li> <li>Doceniamy materialne znaczenie pracy oraz jej konieczność wykonywania jako źródła dochodu.</li> <li>Uczymy się czerpać radość w codziennie wykonywanej pracy.</li> </ul>                                                                                                                 | Cały rok        | Wychowawca klasy, inni nauczyciele. | Obserwacja          |
| 2.  | Rozumienie zależności między pracą jednego człowieka, a pracą innych ludzi. | <ul style="list-style-type: none"> <li>Pełnimy określone funkcje wynikające z roli ucznia, członka grupy działającej z zajęciach.</li> <li>Rozumiemy zasadę i potrzebę współdziałania ludzi różnych zawodów w tworzeniu określonego wytworu.</li> <li>Doceniamy znaczenie pracy ludzi różnych zawodów.</li> <li>Poznajemy funkcjonowanie warsztatów i świetlic terapeutycznych.</li> </ul> | Cały rok        | Wychowawca klasy, inni nauczyciele. | Obserwacja, wnioski |
| 3.  | Rozwijanie                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Dbamy o rośliny w klasie</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Cały rok        | Wychowawca klasy,                   | Obserwacja          |

|  |                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                   |  |
|--|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------|--|
|  | poszanowania dla otaczającego świata przyrody. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Troszczymy się o zwierzęta domowe.</li> <li>• Dokarmiamy ptaki.</li> <li>• Uświadamiamy sobie niebezpieczeństwa w związku z zanieczyszczeniem gleby, powietrza, wody.</li> <li>• Oszczędzamy wodę, sortujemy śmieci, zbieramy surowce wtórne.</li> <li>• Bierzymy udział w akcji „Sprzątanie świata”</li> </ul> |  | inni nauczyciele. |  |
|--|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------|--|

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:***

Uczeń:

- Rozumie znaczenie pracy w aspekcie materialnym i postępu cywilizacyjnego.
- Wie na czym polega praca ludzi różnych zawodów, potrafi określić jej znaczenie.
- Szanuje pracę innych.
- Rozumie zależność między pracą jednego człowieka, a pracą innych ludzi.
- Pełni określone funkcje w społeczności klasowej.
- Opiekuje się roślinami i zwierzętami.
- Rozumie potrzebę ochrony przyrody, oszczędnego korzystania z zasobów naturalnych.

***IX. POZNAJEMY POCHODZENIE WŁAŚCIWOŚCI MATERIAŁÓW; FUNKCJE NARZĘDZI I URZĄDZEŃ- UŻYWAMY ICH ZGODNIE Z ZASADAMI BHP.***

| Lp. | CELE OPERACYJNE                                                                         | CELE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                          | CZAS REALIZACJI | ODPOWIEDZIALNY                  | EWALUACJA                         |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------|-----------------------------------|
| 1.  | Poznanie różnych materiałów do wykonywania prac.                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Poznajemy źródło pochodzenia materiałów.</li> <li>Uczymy się określać właściwości fizyczne materiałów.</li> <li>Potrafiśmy zastosować je w życiu codziennym.</li> <li>Dobieramy materiały i narzędzia odpowiednio do wytworzonej pracy.</li> </ul> | Cały rok        | Wychowawca, nauczyciele uczący. | Wytwory uczniów                   |
| 2.  | Posługiwanie się prostymi narzędziami oraz sprzętem technicznym zgodnie z zasadami BHP. | <ul style="list-style-type: none"> <li>Poznajemy podstawowe zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami podczas pracy.</li> <li>Respektujemy zasady bezpiecznego posługiwania się i korzystania z narzędzi i urządzeń.</li> </ul>                                                    | Cały rok        | Wychowawca, nauczyciele         | Obserwacja uczniów, ich wytworów. |
| 3.  | Poznanie funkcji narzędzi, urządzeń w otoczeniu.                                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Rozpoznajemy i nazywamy narzędzia znajdujące się w najbliższym otoczeniu.</li> <li>Określamy ich funkcje i przeznaczenie.</li> </ul>                                                                                                               | Cały rok        | Wychowawca, nauczyciele         |                                   |

### ***EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:***

Uczeń:

- Zna źródło pochodzenia wybranych.  
h materiałów ich właściwości fizyczne oraz potrafi je zastosować w życiu codziennym na miarę swoich możliwości.
- Potrafi dobrać odpowiednie materiały i narzędzia do wykonywanej pracy.
- Zna zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami i urządzeniami podczas pracy.
- Rozpoznaje, nazywa oraz potrafi określić funkcję narzędzi używanych w życiu codziennym.

Treści zawarte w programie wychowawczym będą dostosowane do możliwości i potrzeb każdego ucznia

***Program opracowali:*** mgr Elżbieta Solarz, mgr Anna Ślusarczyk, mgr Marek Roszczyniański, mgr Renata Strojniak, mgr Małgorzata Pławska

***Opracę graficzną wykonała:*** mgr Anna Kawula